

Clinic 2: Drempels wegwerken

Inclusie en toegang tot de culturele sector

Agenda

- Inclusie taalingo
- Inclusie en diversiteit binnen het GKO
  - Charter + vuurgroep
  - Codedi
  - Wà hem wè geléérd
- the story of the toilet
- Mijn
- Stedelijke visie op inclusie en toegankelijkheid
- Voorwaarden, criteria en beleidsprioriteiten rond inclusie subsidies cultuur
- Toelichting ondersteuning toegankelijkheid (Hans Thielemans)
- Vragen

gelijkwaardigheid

drempelverlagend

genderinclusie

mentale toegankelijkheid

redistribution

Belonging

participatie

POC WOC

fysieke toegankelijkheid

Ethnisch-culturele diversiteit

toegankelijke taal

neurodiversiteit

FLINTA

INCLUSIE

dekolonisatie

meerstemmigheid

TAALLINGO

anderstaligen

ervaringskennis

Macht(songelijkheid)

discriminatie

D&I / DEI

toegang

community-care

financiële toegankelijkheid

exclusie

intersectionaliteit

representatie

racisme

doelgroepen

safe(r) space

gelijkwaardigheid

drempelverlagend

genderinclusie

mentale toegankelijkheid

redistribution

Belonging

participatie

POC WOC

fysieke toegankelijkheid

Ethnisch-culturele diversiteit

toegankelijke taal

neurodiversiteit

FLINTA

INCLUSIE

dekolonisatie

meerstemmigheid

TAALLINGO

anderstaligen

ervaringskennis

Macht(songelijkheid)

discriminatie

community-care

D&I / DEI

toegang

financiële toegankelijkheid

exclusie

intersectionaliteit

representatie

racisme

doelgroepen

safe(r) space

Ons collectief engagement voor Diversiteit en Inclusie als Gentse cultuursector (DIG)

2021

Diversity is being invited to the party. Inclusion is organizing the party together.

Wij kiezen voor **gelijkwaardige inclusie**.

We zijn bereid om sleutels echt af te geven en onze macht te herverdelen. Onbereikbare doelgroepen bestaan niet, onbereikbare organisaties wel: we focussen op het ontdekken en wegwerken van interne drempels en blinde vlekken.

Wij installeren een **DIG-team** binnen onze werking. Minstens één **DIGGER** van onze organisatie neemt deel aan de **Lerende Netwerken** Diversiteit en Inclusie Gent. Wij engageren ons om onze ervaring en kennis open en kwetsbaar met andere organisaties te delen.

- diversiteitswerf
- Vuurgroep
- lerende netwerken
- Charter/toolkit
- **Good intentions?**

diversiteit in het Gents Culturele landschap
commissie 2023

CODE DIVERSITEIT & INCLUSIE

Wat is de Code Diversiteit & Inclusie?

De Code Diversiteit & Inclusie is een gedragscode van, voor en door de Nederlandse culturele en creatieve sector over diversiteit en inclusie. De code is een instrument van zelfregulering.

Het doel van de code is dat de culturele en creatieve sector de brede diversiteit van de Nederlandse samenleving representeert. Een basisvereiste is dat de sector gelijkwaardig toegankelijk is voor iedereen: als maker, producent, werkende en publiek. Zo wordt de sector van iedereen. Iedereen draagt er op eigen wijze aan bij. Iedereen wordt gewaardeerd, gerespecteerd, gehoord en voelt zich thuis in de sector.

Codedi: scans,
stappenplan,
inspiratie,...

WEET WAAR
JE STAAT

INTEGREER DIVERSITEIT
EN INCLUSIE IN JE VISIE

CREËER COMMITMENT
EN DRAAGVLAK

MAAK EEN PLAN
VAN AANPAK

MONITOR EN
EVALUEER

Wà hem wè geléérd van de vuurgroep en 5 jaar codedi?

- je eigen werking in vraag stellen (scans?), weten waar het fout loopt → blijvende oefening! (oplettten voor navelstaarderij)
- workshops voor midden- en hoger kader / leidinggevenden ((onzichtbare)machtsongelijkheid?)
- bespreekbaar maken van machtsposities binnen je organisatie (ook bestuur) + policy van hoe en wie beslissingen kan nemen
- structurele samenwerking en regelmatige uitwisseling om diversiteit en inclusie effectief te bevorderen via (thematisch) projectwerken tussen verschillende partners vb EOP, Norouz, Openbare werken,...
- herverdelen van middelen → kleine/grassroots initiatieven die hier al jarenlang kennis hebben rond opgebouwd ook financieel belonen zodat zij meer draagkracht hebben voor samenwerking met andere partners en zo hun kennis mee te verspreiden

Wat hebben “wij” geleerd?

- **DS1: Rechtvaardige sector**

We maken (onbewuste) machtsrelaties zichtbaar en stellen deze in vraag om te bouwen aan een meer eerlijke en open culturele sector (*inclusie en diversiteit*)

- **DS2: Duurzame sector**

We begeleiden organisaties in ecologisch duurzaam werken via coaching, en kennisdeling om zo te werken aan een klimaatbewuste en toekomstgerichte cultuursector.

- **DS3: Veerkrachtige sector**

We ondersteunen de sector via uitwisseling en advies om te werken aan welzijn, zorg en ethisch leiderschap in de culturele sector

- **DS4: Ruimte voor cultuur**

We houden de vinger aan de pols bij noden rond infrastructuur, zorgen voor uitwisseling rond ruimtevragen en ondersteunen de sector bij het delen van ruimte en gastvrijheid (*school of hospitality*)

+ waarden als fundament die doorheen de hele organisatie lopen

“Het is niet omdat we niet expliciet spreken over etnisch-culturele diversiteit, dat we er niet moeten blijven op inzetten. Integendeel. We kijken naar de fundamenten: hoe macht, middelen en besluitvorming georganiseerd zijn.

We moeten het hebben over een systeemverandering. En ja, dat levert soms pijnlijke en moeilijke gesprekken op.”

en waarom het vaak makkelijker is om in te zetten op ingrepen in infrastructuur (genderneutrale toiletten, toegankelijke gebouwen,...)

Beleid? Direct zichtbaar

Naast systemische verandering, ook mijn

- **BE GENUINE**

wees opgericht geïntereseerd in mensen, in hun noden/interesses,... Anders verval je automatisch in tokenism en iemand heeft dat heel snel door.

- **MUTUAL OPPORTUNISM**

bij samenwerkingen denk je altijd na: wat haal ik/mijn organisatie eruit, maar ook: wat is het voordeel voor de ander?

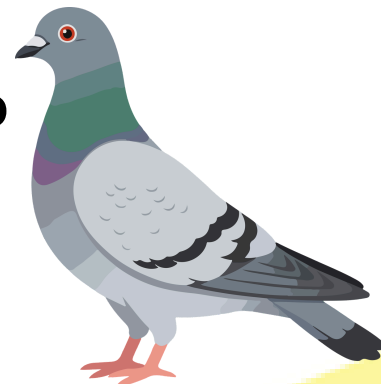
- **HOSPITALITY**

Minder kadertjes en regeltjes, meer warmte,...

- **NO SIZE FITS ALL**

En dat is helemaal oké (vb gebruik van woorden zoals POC, FLINTA, safe(r) space,...)

- **DON'T CRISP UP**

Stedelijke visie op inclusie en toegankelijkheid

Enkele zaken uit het MJP 2026 - 2031

8. INCLUSIE

We willen van Gent de meest inclusieve stad ter wereld maken. Een toegankelijke stad met gelijke kansen voor elke Gentenaar, waar iedereen zich thuis voelt – en daarvoor hebben we iedereen nodig. We hebben als stad zelf heel wat hefboomen in handen, en blijven ook structureel samenwerken met het middenveld en bovenlokale overheden. We willen die keuze voor inclusie ook terugzien in onze eigen stadsorganisatie, die een weerspiegeling van de Gentse samenleving moet worden.

8.2 Toegankelijkheid als basisvoorwaarde

Toegankelijkheid is een essentieel mensenrecht. We investeren in de toegankelijkheid van gebouwen en het openbaar domein, met mensgericht ontwerpen als uitgangspunt. Toegankelijkheid is een basisvoorwaarde. Dit gebeurt op basis van vier hefboomen: reglementen (vergunning en erkenning), interne richtlijnen, subsidieovereenkomsten en overheidsopdrachten. We zorgen voor een standaard gegarandeerde, minimale vereiste per hefboom. Het inschrijven van voorwaarden zal telkens maatwerk zijn, waarbij we rekening houden met de grootte van de subsidie en de draagkracht van de partner. De uitrol zal gefaseerd verlopen, waarin we in een eerste fase focussen op cultuur, evenementen en horeca.

We communiceren over de bestaande toegankelijkheid van evenementen en polsen expliciet naar noden van deelnemers ('Iedereen is Welkom' op iedere uitnodiging). De stad geeft zelf het goede voorbeeld wat betreft eigen evenementen en richtlijnen.

Waar mogelijk wordt gekozen voor de definitie van toegankelijkheid in brede zin. De benadering, en ook financiële toegankelijkheid niet uit het oog verliezen.

gebaseerd narratief. Binnen de groep van internationaal talent komt er extra aandacht voor vrouwen en jongeren. Ook mensen die zich op verschillende kruispunten bevinden, zoals nieuwkomers met een beperking of queer internationaal talent. We kiezen voor een aanpak die recht doet aan ieders verhaal en die vertrekt vanuit de overtuiging dat samenleven altijd een werkwoord is.

Met het nieuwe polyvalente gebouw, waarmee we pionieren in Vlaanderen, zorgen we ervoor dat ook doortrekkers een plaats krijgen in Gent.

8.9 De inclusiecampus als hoofdkwartier van de meest inclusieve stad

In de wijk Sluizeken-Tolhuis-Ham maken we werk van een inclusiecampus waarbij we ruimte creëren voor een inclusief verhaal waarin zowel de werking van Amal vzw als culturele partners een plek krijgen. Door ruimte te verbinden en met elkaar te delen, kan een boeiend kruispunt ontstaan van sociale en culturele activiteiten met inclusie als rode draad. We gaan hiervoor verder in gesprek met o.a. Amal vzw, Konekt, NTGent, CAMPO en KASK.

7 Project- en werkingssubsidie Cultuur Gent

Voorwaarden, criteria en beleidsprioriteiten rond inclusie en toegankelijkheid

Diversiteit: gaat over vier kerncomponenten die samen zorgen voor een inclusieve omgeving. Deze vier pijlers versterken elkaar en vormen de basis voor een inclusieve samenleving. Het gaat over:

1. **Gelijkwaardigheid:** Iedereen wordt als even waardevol beschouwd, ongeacht verschillen. Dit betekent dat mensen gelijke kansen krijgen en dat hun unieke bijdragen erkend worden.
2. **Toegankelijkheid:** Fysieke, digitale, sociale en mentale barrières worden weggenomen zodat iedereen kan deelnemen. Denk aan toegankelijke gebouwen, begrijpelijke communicatie en flexibele werkvormen.
3. **Participatie:** Mensen worden actief betrokken bij besluitvorming, activiteiten en processen. Het gaat om méér dan aanwezig zijn – het gaat om meedoen en invloed hebben.
4. **Erkenning van diversiteit:** Verschillen tussen mensen worden niet alleen geaccepteerd, maar gewaardeerd. Diversiteit wordt gezien als een kracht die bijdraagt aan innovatie, samenwerking en welzijn.

Inclusie: betekent dat iedereen – ongeacht achtergrond, leeftijd, geslacht, beperking, afkomst, religie, seksuele oriëntatie of andere kenmerken – volwaardig kan deelnemen aan de samenleving, een organisatie of groep. Het gaat verder dan alleen aanwezig zijn: inclusie draait om actieve betrokkenheid, gelijkwaardigheid en respect.

Artikel 4. Voorwaarden

§ 1. De Stad Gent verleent de subsidie onder de volgende voorwaarden:

- a. Het project is primair cultureel en/of artistiek van aard.
- b. Het project richt zich tot de Gentenaar en heeft een duidelijk aantoonbare link met Gent.
- c. Het project vindt hoofdzakelijk plaats op het grondgebied van Gent en is publiek toegankelijk (fysiek of digitaal) via een publieksmoment, lancering, presentatie, ...
- d. Het project moet de individuele beroepspraktijk van de aanvrager overstijgen.
- e. Het project mag niet enkel plaatsvinden tijdens de Gentse Feesten.
- f. Het project moet uiterlijk binnen de 18 maanden na toekenning van de subsidie gerealiseerd zijn.
- g. Als aanvrager kan je maar twee keer per kalenderjaar een projectsubsidie krijgen. Het staat je vrij om opnieuw in te dienen na een weigering.
- h. Je levert inspanningen om in te zetten op toegankelijkheid en inclusie in de breedste zin van het woord. Dit betekent dat je aandacht hebt voor:
  - 1) de noden van personen met een handicap;
  - 2) de noden van anderstaligen;
  - 3) een genderinclusieve benadering;
  - 4) financiële toegankelijkheid en
  - 5) etnisch diverse achtergrond.
- i. In de communicatie staat info over de toegankelijkheid van het project vermeld.
- j. Als je financiële bijdragen vraagt, werk je als aanvrager met een vorm van prijsvermindering of kansentarium, bij voorkeur met de UiTPAS.

De criteria die de jury gebruikt voor de beoordeling zijn:

(a) **Inhoudelijk:** Je hebt een sterk projectplan waaruit duidelijk blijkt wat je gaat doen, hoe en waarom. Je project is voldoende vernieuwend.

(b) **Zakelijk:** Je hebt een heldere, evenwichtige en gedetailleerde begroting. Indien relevant (zie artikel 5§2b) zijn minimum 20% andere financiële middelen voorzien. Je streeft naar een gezonde financieringsmix.

(c) **Publieksbereik en toegankelijkheid:** Je project bereikt een breed publiek dat zoveel als mogelijk de Gentse bevolking weerspiegelt. Je project is uitnodigend en je werkt actief om de drempels voor het publiek om deel te nemen aan het project te verlagen.

(d) **Prioriteiten van het cultuurbeleid:** Je project voldoet aan **minimum 2** van de volgende beleidsprioriteiten. Je kiest zelf op welke criteria van onderstaande lijst je inzet:

- Met jouw project bevorder je zoveel als mogelijk de **diversiteit** om deel te nemen en/of te beleven.
- Met jouw project ben je aanwezig in één of meerdere **wijken buiten het centrum van Gent of in deelgemeente(n)**.
- Jouw project zorgt voor kunst, cultuur of cultureel erfgoed in **de publieke ruimte**.

- bronnen en tools bij het schrijven van subsidiedossiers
- online infosessie begroten (aanvraag werkingssubsidies Gent) 3/03
- Infosessie begroten (aanvraag werkingssubsidies Gent) 11/03
- Clinic 3: Charter fair practices Juist is Juist + toolbox 5/03
- Schrijftafel GKO 6/03 + Schrijftafel GKO 2 12/03
- Clinic 4: Cross-sectoraal samenwerken 5/03
- GKO-café: cultuurcode (ism Averroes, eCO-City en HOGent.) 1/04

Aboneer je op onze nieuwsbrief!